

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni; za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit - vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. aprila 1905.

C. kr. poštne hran. št. 864.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Zadržno delo. Goriška zveza. Denarni promet. Denarni prometi in bilance. Občni zbori. Gospodarsko berilo: Slovenci sejte, lan. Krmiljenje konj spomladi. Obrezovanje sadnega drevja. Čebele ob požaru. Belokranjska železnica in pomanjkanje krme. Naprava dobre domače kave. Zamenjanje starih bankovcev. Živinska sol. Vprašanja in odgovori. Inserati

ZADRUGA.

Zadržno delo.

(Nadaljevanje.)

Razdelitev zadrug in kratek opis.

Poglejmo si na kratko posamezne zadruge, njihov namen in ustroj.

Namen posojilnic je, dajati članom kredit in sicer redno samo v gospodarske namene, za kupčijo in zboljšanje gospodarjenja, ne pa n. pr. za zapravljanje in podobne reči. Dalje imajo hranilnice tudi namen olajševati nalaganje denarja in pospeševati varčevanje.

Pomen Rajfajzenovih hranilnic in posojilnic tiči ravno v tem, da vspesno zatirajo oderušstvo, ki še marsikje bujno cvete; na drugi strani pa imajo pospeševati čut skupnosti, solidarnosti in varčevanja, ker je zanesljivost in vestnost v spopolnjevanju dolžnosti za vse ude brezpogojna dolžnost. O načinu ustanovitve in poslovanju govoriti tu ni časa, zato je treba posebnega, obširnejšega predavanja. Danes povdarjam le to, da je v smislu ustanovitelja, očeta Rajfajzena, da ima vsaka samostojna župnija svojo rajfajzenovko, — in mi dostavljamo, vsakdo naj je član take posojilnice, ki naj mu oskrbuje vse denarne posle. Potem imamo surovinske zadruge, katerih namen je skupni nakup blaga in predmetov, ki se rabijo v kmetijskem gospodarstvu, n. pr. umetnih gnojil, močnih krmil (kakor so: lanene, sezamove, kokosove tropine, sladne kali) semenskega zrnja, rdeče soli, premoga, kolomaza, olja, apna, orodja in strojev, kocev, pa tudi moke, otrobov, železnine, blaga za obleke i. t. d. To so tedaj kmečke konsumne zadruge. Bistveni dobčki, ki jih ima kmet od njih, so:

1.) dobivajo dobro in najboljše blago, seveda če je zadruga v pravih rokah. Posameznik mora v navadni prodajalni vzeti, kar dotični trgovec ravno ima; pri večjih skupnih naročbah pa se po navadi zahteva garancija za kvaliteto blaga, katero se da po navadi tudi preizkusiti posebnim preizkuševališčem. Ako blago ne odgovarja naročenemu, se ali pošlje nazaj ali pa mora tržec plačati odškodnino.

2.) blago se dobi po najnižji ceni. To je samoumevno pri nakupu v velikem slogu (en gros) proti gotovem denarju, da so cene bistveno nižje, nego pri kupovanju na drobno (en detail) ali na dolg; prihrani se tudi velik dobiček, ki ga sicer spravi v žep prekupčija, in voznina je pri celih vagonih brez primere nižja nego pri majhnih partijah.

3.) skupno nakupovanje zboljšava trgovske običaje, zabranja razne nepravilnosti, goljufije in pokvarjanje blaga v trgovini.

4.) kmet dobi na ta način vpliv na trg in tržne cene, ki mu gre po vsej pravici, a pa doslej ni imel nič.

5.) velik je tudi vzgojevalni (pedagogični) pomen plačevanja blaga v gotovini, in ne „na puf.“ Udje so namreč zavezani ono blago, ki ga preoskrbuje njihova zadruga, naročati samo po nji in pri njej. Došla naročila po nekodi v gotovih obrokah efektuirati (izvrši) načelstvo, ki da došlo blago preizkusiti in kot dobro spoznano na gotovem kraju in ob gotovem času razdeli mej naročnike. Na ta način dobi vsak gospodar polagoma nekaj pregled; vedeti mora: Koliko imam še zaloge, koliko gre povprečno na dan ven ali na teden in mesec, — torej tudi ve: Kedaj in koliko treba naročiti. Ta način skupnega nakupa

je gotovo vsega priporočila vreden, a suponuje (predstavlja) že precej pametnega kmeta in izobraženega zadrugnika. Pri nas imajo konsumna društva to blago večinoma v zalogi, ki jih upravljajo poslovodje. Toda velika skladišča blaga in slabe pogodbe so mnogokrat vzrok hiranja in prezgodnje žalostne smrti zadruga. Kakor namreč povdarjam dobre strani zadrug, tako nečem, dragi društveniki, tudi ne zakrivati ran njihovih, to pa zato, da se bomo znali izogibati kužnim bacilom, ki so: nezvesti ali neumni — ali oboje skupaj — poslovodje, ki nabavljajo za društvo popolnoma nesposobno blago, (n. pr. za dotični kraj nepripravno blago za obleko, da potem leži cela leta neprodano, moljem in škodoželjnejšem v veselje, zadrugi v pogubo,) ali pa se dajo celo k takemu ravnanju podkupiti od strani židovskega agenta. Kot načelo bi moralo vselej veljati: Poslovodja ne sme ničesar naročati drugje, nego pri „Gospodarski Zvezi“ in to nikdar brez vednosti načelnika in še enega uda odborovega, posebno, ako dotični poslovodja še ne pozna krajevnih razmer. Drugi strupeni bacil za zadrugo postane lahko velikolepna stavba — na dolg, ki se ne obrestuje in ne amortizuje iz dohodkov; dalje dajanje blaga iz konsumna — na upanje (!). Ravno tako nevarna so pa tudi slaba, vlažna skladišča, v katerih se kvari blago, n. pr. moka, ki postane zaduhla, nerabna, škodljiva. Treba tedaj pri stavbah pač hoditi zlato srednjo pot, ki je ni vselej lahko zadeti. V vseh „Pravilih konsumnih društev bi moral biti tudi paragraf (§), ki bi določal obveznost jemanja blaga pod konvencionalno kaznijo. Gospodinjstvo konsumno blago po nekod izključujejo iz konsumov. Kljub nekaterim slučajem propada konsumnih društev v naši domovini sem zato, da se tudi manjše blago: sladkor, petrolej, kava, rute i. t. d. pritegnejo v delokrog kmetijskih konsumnih društev, a šele potem, ko smo se po večletnih skušnjah prepričali, da imamo večše poslovodje v zadrugi in zadrugno izobražene ljudi v svojem kraju, drugače Bog obvari!

Cena blaga se določi tako, da se računa na nakupno ceno nek pribitek v %, ki naj pokrije poslovne stroške in omogoči še neki dobiček za rezervni zaklad, za obrestovanje zadrugnih deležev (ali pa tudi ne) in za dividendo v obliki novoletnega darila za posamezne ude; to darilo — dividenda — se ravna po višini blagovnega prometa in se pojedinemu članu odmeri po množini v preteklem letu nakupljenega blaga. Dobiček kmečkih nakupovalnih zadrug se pa pokaže še le potem v popolni luči in veljavi, ako so združene posamezne zadruga v neki osrednji družbi ali centrali. Centrale izravnavajo cene in mogočno vplivajo na trgovino, zato so ustanovili tudi pri nas „Gospodarsko Zvezo“ v Ljubljani, ki šele omogoči razvoj mnogih zadrug, dasi mrtvorojenim ne more vdihniti življenja, ker deluje samo z fizičnimi in ne nadnaravnimi sred-

stvi. Take Zveze so tudi po drugih avstrijskih kroninah in so zopet združene v eni veliki „Splošni avstrijski zadrugni Zvezi“ na Dunaju, ki je imela ob novem letu pod seboj 14 zvez z 3549 zadrugami.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev, vpisana zadruga z omejeno zavezo.

Naša zadrugna organizacija ima velike naloge — in če je hoče rešiti, mora biti zedinjena, kar bo tudi postala, če tudi proti volji pojedinih nezadovoljnejšev, ki s samo njim umljivih vzrokov skupnost zadržujejo.

Ko smo v predzadnji številki pisali pod gornjim naslovom nekaj besed, smo imeli pred očmi samo le to na vsak način edino pravo načelo, in ni ga za blagor slovenskega naroda vnetega rodoljuba, ki bi nam mogel z gospodarskega ali narodnega stališča oporekati.

In vendar se nam oporeka; nekdo pri „Goriški zvezi“ namreč ni zadovoljen z našim stvarnim članom in sugerira slovenskim zadrugam na Goriškem in „Goriški zvezi“, da smo „Goriško zvezo“ napadli.

Kot strokoven list ogibamo se načeloma vsake polemike v zadevah, ki so v stvari sami za nas dognane; in kakih koncesij na račun svojih načel pa z ozirov na koristi slovenskega zadrugništva tudi ne moremo dati.

Morali bi toraj ponoviti vse, kar smo zadnjič pisali in še k večjemu dostaviti, da nas jako veseli, da so si slovenske zadruga na Goriškem ustanovile svojo ožjo centralo, ki more čuvati svojo avtonomijo — a ne sme tega storiti na škodo skupnosti slovenskega zadrugništva.

Mi sami se nočemo nikako dotakniti avtonomije pojedinih pokrajinskih podzvez, temuč še celo hočemo vsaki taki podzvezi sčititi avtonomijo s tem, da na pr. za revizijo njenih zadrug imenujemo revizorja, ki ga ona predlaga, se za denarno sporavnost v pojedinih pokrajinah poslužujemo pokrajinskih denarnih zavodov (v Gorici bi n. pr. mogla take posle prevzeti „Centralna posojilnica“) in se seveda tudi zadrugništvu kake pokrajine namenjena podpora le za zadrugništvo dotične pokrajine porabi; tudi blagovne posle izvršujejo pokrajinske podzveze za svoje zadruga — a imajo za seboj „Gospodarsko zvezo“ v Ljubljani, ki je centrala za nakup in prodajo.

Gospodom v „Goriški zvezi“ bi moralo biti vse to že znano.

Lahko še pripomnimo, da ima vsaka pojedina slovenska pokrajina približno v celem jednake denarne razmere, n. pr. imajo v jedni pokrajini malone vse posojilnice odveč denarja, drugod pa spet skoraj vse premalo; dotični pokrajinski zvezi bi pač ne bilo

lahko izvrševati denarne sporavnave — a osrednji slovenski zvezi je pa to lahko — in tudi naša zveza denarno sporavno v svojem celem okolišu uspešno izvršuje.

Ker se hoče „Goriška zveza“ pridružiti „Splošni avstrijski zvezi“ opozarjamo, da splošna zveza ne izvršuje denarne sporavnave.

Tudi glede blagovnih poslov ne kaže pojedinim pokrajinskim zvezam, da bi se naslanjale na Dunaj.

Tako smo opozorili na nekatere praktične podrobnosti, ki pa le podpirajo naše stremljenje po skupnosti slovenskega združništva, in radi tega spet prosimo vse slovenske — in seveda tudi hrvaške zadruge — da se preko kakšnega pokrajinskega ponosa zavzamejo same za skupnost našega združništva.

Denarni promet.

Baderna, društ. za šted. i. zajm. —600 (16. 3.) —4000 (30. 3.)
 Beram, „ „ „ —2000 (11. 3.)
 Bled za blejski kot, hran. in pos. —4000 (15. 3.)
 Bloke, hran. in pos. —1000 (13. 3.) —14.000 (21. 3.)
 Boh. Bistrica, hran. in pos. +3600 (27. 3.)
 Borovnica, hran. in pos. —1200 (13. 3.) +1500 (25. 3.)
 —28.800 (30. 3.)
 Cerklje, hran. in pos. +4000 (19. 3.) +2000 (27. 3.)
 Cerknica, hran. in pos. —5000 (8. 3.) —5000 (15. 3.) —5000 (28. 3.)
 Col, hran. in pos. —1500 (17. 3.) +2300 (23. 3.)
 Češnjica, hran. in pos. —3000 (7. 3.) —1500 (13. 3.) —1500 (24. 3.)
 Črmošnice, hran. in pos. —400 (13. 3.) +10 (17. 3.) —640 (20. 3.) —400 (22. 3.) —600 (23. 3.) —1000 (28. 3.)
 Čatež, hran. in pos. +1700 (9. 3.) +600 (25. 3.) —1000 (29. 3.)
 Črni vrh, hran. in pos. +1000 (6. 3.) —6000 (10. 3.) +1000 (18. 3.)
 D. M. v Polji, hran. in pos. +1900 (10. 3.)
 Dobropolje, pos. +1130 (9. 3.) —3000 (10. 3.) —2000 (18. 3.)
 —5000 (28. 3.) +4000 (28. 3.)
 „ km. dr. +1000 (19. 3.)
 Dubrovnik, hrv. pučka šted. —10000 (17. 3.)
 Dobrunje, hran. in pos. —1000 (24. 3.)
 Dolsko, hran. in pos. +154 (10. 3.) +1210 (21. 3.) +1200 (28. 3.) —1600 (29. 3.)
 Domžale, hran. in pos. —1500 (23. 3.)
 Draga, hran. in pos. +420 (14. 3.) +1450 (19. 3.)
 Frankolovo, pos. +741.93 (11. 3.) +74.30 (25. 3.)
 Fara pri Kostelu, hran. in pos. —1000 (22. 3.)
 Gojzd, hran. in pos. —1000 (15. 3.)
 Gore, hran. in pos. +2000 (16. 3.)
 Gorje, hran. in pos. +2000 (11. 3.) —2000 (14. 3.) +3000 (28. 3.)
 Horjul, hran. in pos. +18 (9. 3.) —2400 (11. 3.) +4500 (25. 3.)
 Hrenovice, hran. in pos. +4000 (10. 3.)
 Idrija, ljud. hran. in pos. +1000 (16. 3.) +383.10 (22. 3.)
 Ig, hran. in pos. —2000 (7. 3.) —2000 (13. 3.) —5000 (28. 3.)
 Jesenice, hran. in pos. +5000 (18. 3.) +4000 (23. 3.)
 Kamnik, I. okr. hran. in pos. +10000 (7. 3.) +10 (28. 3.)
 Kandija, hran. in pos. —2000 (8. 3.) —4000 (9. 3.) —4000 (11. 3.) —6000 (14. 3.)

Kazaze, hran. in pos. +520 (12. 3.) +564.88 (29. 3.)
 Knežak, hran. in pos. +5500 (18. 3.) —2000 (24. 3.)
 Komenda, hran. in pos. +300 (18. 3.) +300 (26. 3.)
 Kropa, žreblj. zad. +15.20 (6. 3.) +81.26 +246.90 (7. 3.)
 —3000 (8. 3.) —1709.45 (9. 3.) +82.74 (11. 3.)
 —38279.95 (10. 3.) +271.40 (14. 3.) +34.74
 +30.74 (16. 3.) 364.45 +30.20 (21. 3.) +12.—
 (23. 3.) —3000 (22. 3.) +42.79 (25. 3.) +40.26
 +13.91 (27. 3.) +327.32 (28. 3.) —2787.20 (29. 3.)
 +152.45 +64.37 (29. 3.)
 Krka, hran. in pos. +4000 (6. 3.)
 Laško, hran. in pos. +500 (21. 3.)
 Leskovec, hran. in pos. —1800 (22. 3.)
 Leskova, hran. in pos. +500 (9. 3.)
 Ljubno, hran. in pos. —10000 (23. 3.)
 Loškipotok na Taboru, hran. in pos. —1500 (13. 3.)
 Loškipotok, km. dr. +93.71 (11. 3.)
 Marenberg, pos. +2000 (21. 3.)
 Metlika, hran. in pos. +10000 (16. 3.)
 Mokronog, pos. +2000 +2000 (12. 3.) —1000 (23. 3.) +6.50 (27. 3.)
 Mošnje, hran. in pos. +22.85 (6. 3.) +6 (10. 3.) —800 (20. 3.)
 —500 (28. 3.) +10.— (28. 3.)
 Pločice, seoska blag. +210 (30. 3.)
 Polhov Gradec, hran. in pos. —1200 (10. 3.) +800 (18. 3.)
 —800 (22. 3.) +800 +500 (30. 3.)
 Poljane, hran. in pos. —2000 (11. 3.)
 Predvor, hran. in pos. +266 (14. 3.) +455 (18. 3.) +219 (23. 3.) +723 (28. 3.) +180 (30. 3.)
 Pulj, istrska pos. —6000 (22. 3.)
 Preska, hran. in pos. +120 (24. 3.) +221 (29. 3.)
 Radeče, okr. pos. —2000 (18. 3.)
 Rab, gosp. dr. —5000 (22. 3.)
 Rečica, ljud. hran. in pos. —4000 (11. 3.) —3000 (16. 3.)
 —5000 (23. 3.)
 Ribnica, hran. in pos. —27000 (6. 3.) +15000 (16. 3.)
 Roč, dr. za šted. i. zajm. —4000 (8. 3.) —3000 (18. 3.)
 Rob, hran. in pos. —1000 (24. 3.)
 Rogoznica, seoska bl. —500 (17. 3.) —300 (30. 3.)
 Rova, hran. in pos. +1800 (18. 3.) +1900 (23. 3.) +1100 (30. 3.)
 Rovte, hran. in pos. —1500 (8. 3.)
 Selce, hran. in pos. —1000 (7. 3.)
 Semič, hran. in pos. —42000 (8. 3.) —3.50 (8. 3.) —2000 (21. 3.)
 Senožeče, hran. in pos. +400 (12. 3.) +300 (21. 3.)
 Sinčavas, hran. in pos. —1000 (21. 3.) —2000 (24. 3.)
 Smlednik, „ „ „ +357 (25. 3.)
 Sorica, hran. in pos. —400 (10. 3.) —1400 (13. 3.) +1390 (25. 3.)
 Srednjava, hran. in pos. +3000 (11. 3.) +10 (18. 3.) +3000 (21. 3.)
 Staraloka, hran. in pos. +2000 (14. 3.)
 Stari grad, društ. za šted. i. zajm. +2500 (7. 3.) +2000 (28. 3.)
 Struge, hran. in pos. —1200 (7. 3.) —700 (13. 3.) —500 (21. 3.)
 Sv. Ema, pos. in hran. dr. —1000 (10. 3.) —1100 (18. 3.)
 Sv. Jakob v Rožu, pos. —2000 (28. 3.)
 Sv. Križ pri Kostanjevici, pos. —2000 (8. 3.) —3000 (28. 3.)
 Sv. Križ pri Litiji, hran. in pos. —500 (9. 3.) —1500 (15. 3.)
 Sv. Jurij ob j. ž., hr. in p. +2000 (28. 3.)
 Sv. Jurij ob j. ž., kmet. dr. +116.34 (14. 3.)
 Sv. Jurij pri Kranju, hran. in pos. —1700 (10. 3.) —3900 (14. 3.)
 Sv. Kunigunda, hran. in pos. +500 (7. 3.) —4000 (8. 3.)
 +600 (28. 3.)

Sv. Lenart. pos. —10.000 (21. 3.)
 Šebrelje, pos. +600 (6. 3.) —3000 (29. 3.)
 Škocijan, hran. in pos. —2000 (8. 3.) +2285 (25. 3.) +10 (29. 3.)
 Šmarije, hran. in pos. —1000 (16. 3.) —3000 (16. 3.)
 Šmartno pri Litiji, hran. in pos. —1000 (7. 3.) —1000 (9. 3.) +1500 (21. 3.) +1800 (24. 3.)
 Šmihel — gospd. zad. +1310 (9. 3.) +14221 (9. 3.)
 Šturije, hran. in pos. +2200 (11. 3.) +84185 (21. 3.)
 Št. Ilj pod Turjakom, pos. —1000 (7. 3.)
 Št. Janž, hran. in pos. —2700 (9. 3.)
 Št. Jernej, slov. pos. —3000 (24. 3.)
 Št. Peter, hran. in pos. —7000 (20. 3.) +4100 (27. 3.) +900 (28. 3.)
 Št. Rupert, hran. in pos. —500 (18. 3.) —2200 (24. 3.)
 Tinjan, dr. za šted. —1000 (16. 3.)
 Tomaj, hran. in pos. +1400 (19. 3.)
 Tomišelj, hran. in pos. —2000 (21. 3.) +5000 (1. 4.)
 Toplice, hran. in pos. +1000 (7. 3.) +1000 (23. 3.)
 Trebelno, "23. 3." "23. 3." —3000 (10. 3.) —1000 (18. 3.) +14820 (23. 3.) +6 (23. 3.)
 Trnovo, hran. in pos. +3000 (6. 3.) +2000 (28. 3.)
 Tržič, hran. in pos. +3000 (12. 3.) —1000 (25. 3.)
 Tunice, hran. in pos. +500 (25. 3.)
 Velike Lašče, hran. in pos. —3000 (10. 3.) —1500 (13. 3.) —1200 (18. 3.)
 Vipava, hran. in pos. +8000 (6. 3.) —6000 (7. 3.) —3000 (20. 3.) +1245 (25. 3.)
 Višnjagora, hran. in pos. +14810 (8. 3.) —3000 (17. 3.) —470 (18. 3.) —5000 (21. 3.) —1145 (23. 3.) —2200 (24. 3.) —6000 (29. 3.)
 Vodice, hran. in pos. +8000 (11. 3.) +55378 (13. 3.) +2000 (16. 3.)
 Vojsko, hran. in pos. —400 (24. 3.)
 Zagorje, hran. in pos. +900 (19. 3.) +4000 (21. 3.) +2200 (28. 3.) +48950 (30. 3.)
 Zagradec, hran. in pos. —1500 (9. 3.) +200 (12. 3.) —1000 (24. 3.) —2500 (28. 3.)
 Zg. Besnica, hran. in pos. +600 (11. 3.) —700 (16. 3.)
 Zg. Tuhinj, hran. in pos. +2000 (18. 3.) +4000 (25. 3.)
 Zrenj, dr. za šted. i. zajm. —2590 (11. 3.)
 Žiri, hran. in pos. +4000 (6. 3.) —3000 (29. 3.)
 Žiri, km. dr. +285580 (9. 3.)
 Zužemberk, hranil. in posojil. —2000 (11. 3.) —2000 (15. 3.) —2000 (24. 3.)

Ker ni bil v prvič sklicani VI. redni občni zbor sklepčen sklicuje se tem potom v drugič

VI. REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Rečici ob Savinji

registr. zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil dne 30. aprila 1905 ob polu 8. uri dopoldan v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Prememba pravil § 37.
2. Potrjenje računa za leto 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

I. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Knežaku na Notranjskem“.

registr. zadruga z neomejeno zavezo“,

kateri se bode vršil v nedeljo dne 30. aprila 1905 ob 3. uri in pol popoldne v prostoru g. Andreja Urbančiča.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor vsled nezadostnega števila vdeležencev ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje, to je ob 4. uri popoldne v istem prostoru z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu udeležencev.

Načelnštvo.

VABILO

na

II. redni občni zbor

„Mlekarske zadruga v Horjulu“.

registrovane zadruga z omejeno zavezo“,

kateri se bode vršil v ponedeljek dne 24. aprila 1905 ob 3. uri popoldne v Mežnariji št. 97.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Določitev najvišje vsote izposojila.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Načelstvo.

Denarni prometi in bilance.

Hranilnica in posojilnica na Češnjici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 144, v upravnem letu pristopilo 13, odpadlo 1, koncem leta 1904. 156.

Deleži: začetkom leta 1904. 144, v upravnem letu prirastlo 13, izplačano 1, koncem leta 1904. 156; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 229.412-63.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	26	—	Deleži	2	—	Posojila	163 391	50	Deleži	312	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	67.472	14	Vzdig. hran. vloge	36 359	11	Tekoči račun s zvezo	33.329	63	Hran. vloge s kapit. obrestmi	196.742	58
Vrnjena posojila	26.429	88	Dana posojila	12.810	—	Inventar premični	274	06	Rezervni zaklad	3.173	36
Tekoči račun s zvezo	11 378	17	Tekoči račun s zvezo	55 826	41	Zaostale obr. posojil	1 559	91	Čisti dobiček	763	51
Obresti tek. računa	438	74	Obresti hran. vlog izplačane	284	47	Delež pri „Zadružni zvezi“	30	—			
Plač. obr. od posojil	8.017	39	Obr. hr. vl. kapitaliz.	7.208	66	Delež pri „Union“	200	—			
Upr. in urad. prisp.	101	06	Obresti tek. računa	14	77	Delež pri „Lj. pos.“	1.000	—			
Pristopnine	10	80	Obr. pos. povrnjene	54	32	Gotov. 31. dec. 1904	4	—			
Got. začetkom l. 1904	1.433	31	Upr. in urad. stroški	950	70		1.202	35			
			Rentni davek in neposred. pristojbine	94	70						
			Delnice dr. „Union“	1.000	—						
			Gotov. 31 dec. 1904	1.202	35						
	115.307	49		115.307	49		200.991	45		200.991	45

Hranilnica in posojilnica v Domžalah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za sedmo upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 168, v upravnem letu pristopilo 14, odpadlo 4, koncem leta 1904. 178.

Deleži: začetkom leta 1904. 168, v upravnem letu prirastlo 14, izplačano 4, koncem leta 1904. 178; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 147.500-88.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	28	—	Deleži	8	—	Posojila	61 172	48	Deleži	356	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti	49 014	84	Vzdig. hran. vloge	29 020	67	Inventar premični	114	57	Hran. vloge s kapit. obrestmi	61.053	40
Vrnjena posojila	6.442	10	Dana posojila	22.365	—	Inventar nepremični	15.076	24	Tek. račun s zvezo	18.077	13
Tekoči račun s zvezo	8.959	34	Tek. račun s zvezo	17.600	—	Zaostale obresti pos.	214	53	Predplač. obr. posojil	19	21
Plač. obr. od pos.	2 620	10	Obr. hr. vl. izplačane	84	33	Prehodni	31	39	Rezervni zak. z obr.	1.713	96
Upr. in urad. prisp.	92	05	Obr. hran. vlog kapitalizovane	2.169	95	Delež pri „Zad. zv.“	1.000	—	Čisti dobiček	313	50
Pristopnine	15	—	Obr. tekoč. računa	939	72	Delež pri „Ljud. pos.“	4	—			
Kupnine	5 890	—	Upr. in urad. stroški	414	—	Zaostale obr. kupnin	437	55			
Dohodki posestva	592	—	Rent. davek in neposredne pristojbine	29	86	Nepl. doh. posestev	432	—			
Obresti kupnin	190	—	Davki	64	02	Neplačane kupnine	1.112	—			
Povrnjeni prehodni	40	—	Popravilo poslopj	85	66	Gotov. 31. dec. 1904	1.938	46			
Got. začet. leta 1904	836	24	Gotov. 31. dec. 1904	1.938	46						
	74.719	67		74.719	67		81.533	22		81.533	22

Hranilnica in posojilnica na Gozdu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 50, v upravnem letu prirastlo 2, odpadlo 6, koncem leta 46.

Deleži: stanje začetkom leta 50, v upravnem letu prirastlo 2, odpadlo 6, koncem leta 46, odpovedano: 5.

Denarni promet: K 31.519-28.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	4	—	Deleži	12	—	Posojila	9.500	—	Deleži	92	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti	7.288	64	Vzdignj. hran. vloge	6 011	37	Tekoči račun s zvezo	10 905	44	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	21.743	75
Vrnjena posojila	2 310	—	Dana posojila	1.000	—	Inventar premični	167	19	Predpl. obrest. pos.	75	63
Tekoči račun s zvezo	4.426	13	Tekoči račun s zvezo	6 399	16	Zaostale obresti posojil	54	15	Rez. zak. z obresti	194	08
Obr. tekoč. računa	382	16	Obr. hr. vlog izplač.	21	56	Delež pri Zadr. zvezi	200	—	Čisti dobiček	2	46
Plačane obr. od pos.	513	92	Obr. hran. vlog kap.	764	64	Delež pri „Ljud. pos.“	4	—			
Upr. in uradni prisp.	10	24	Obr. pos. povrnjene	26	24	Nepovr. prehodni	12	86			
Pristopnine	2	—	Upr. in uradni stroški	82	70	Gotov. 31. dec. 1904	1 264	28			
Gotovina začet. leta	633	89	Ren. dav. in nep. pr.	9	83						
Povrnjeni prehodni	820	80	Izplačani prehodni	800	—						
	16.391	78	Gotov. konec l. 1904	1.264	28		22 107	92		22.107	92

Posojilnica v Kranjski Gori,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 269, v upravnem letu pristopilo 26, odpadlo 12, koncem leta 1904. 283.

Deleži: začetkom leta 1904. 269, v upravnem letu prirastlo 26, izplačano 12, koncem leta 1904. 283, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 222.946-94.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	52	—	Deleži	24	—	Posojila	178.172	07	Deleži	884	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	57.494	84	Vzdig. hranilne vloge	28.446	74	Inventar premični .	138	19	Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	176.058	96
Vrnjena posojila . .	41.239	40	Dana posojila . . .	33.036	—	Zaost. obr. posojil .	1.857	84	Tekoči račun s zvezo	3.962	43
Tekoči račun s zvezo	2.854	50	Tekoči račun s zvezo	39.000	—	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Predplač. obr. pos	190	11
Obresti nal. denarja	325	28	Obr. hran. vlog izpl.	140	43	Delež pri „Lj. pos.“	4	—	Rez. zaklad z obresti	10.929	19
Plač. obresti od pos.	9.877	05	Obr. hran. vlog. kap.	6.223	57	Delež pri „Union“ .	500	—	Čisti dobiček . . .	1.365	25
Upr. in urad. prisp.	144	63	Obresti tek. računa .	615	14	Naložen rez. zaklad	8.458	37			
Pristopnine	1	—	Obresti pos. povrn.	86	17	Gotov. 31. dec. 1904	3.259	47			
Gotovina začet. leta	1.114	51	Upr. in urad. stroški	1.356	79						
			Rentni davek in neposredne pristojb.	89	62						
			Naložen rez. zaklad	325	28						
			Delež pri „Union“ .	500	—						
			Gotov. 31. dec. 1904	3.259	47						
	113.103	21		113.103	21		193.389	94		193.389	94

Hranilnica in posojilnica na Rovih,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za osmo upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 219, v upravnem letu pristopilo 12, izstopilo 0, koncem leta 231.

Deleži: koncem leta 219, v upravnem letu prirastlo 12, izplačani 0, koncem leta 231, odpovedano: 5.

Denarni promet: K 214.268-65.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	24	—	Vzdig. hran. vloge .	31.871	05	Posojila	96.279	19	Deleži	464	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	44.165	02	Dana posojila . . .	43.086	58	Tek. račun s zvezo	12.871	89	Hran. vloge s kapit. obrestmi	115.530	45
Vrnjena posojila . .	23.957	68	Tekoči račun s zvezo	24.478	90	Inventar premični .	115	48	Predpl. obresti pos	382	43
Tekoči račun s zvezo	29.010	76	Obr. hran. vl. izplač.	403	61	Terjatev na uprav. prispevkih	49	74	Rezervni zaklad . .	1.065	77
Obresti tek. računa	428	90	Obr. hr. vl. kapitaliz.	4.229	44	Vrednost kolekov .	2	68	Obresti rez. zaklada	47	92
Plač. obresti od pos.	3.391	18	Obresti pos. povrn.	36	93	Delež pri Zadr. tis.	1.000	—	Čisti dobiček . . .	47	59
Upr. in urad. prisp.	231	33	Upr. in urad. stroški	302	98	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—			
Pristopnine	12	—	Rent. d. in nep. prist.	62	53	Zaostale obr. posojil	2.140	57			
Got. začetkom l. 1904	7.273	50	Gotov. 31. dec. 1904	4.024	61	Vrednost tiskovin .	50	—			
Razno	2	26				Delež pri Ljud. pos	4	—			
						Got. koncem l. 1904	4.024	61			
	108.496	63		108.496	63		117.538	16		117.538	16

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jakobu ob Savi,

registrovana zadruga v neomejeno zavezo, za sedmo upravno leto 1904.

Člani: začetkom l. 1904. 137, v upravnem letu pristopilo 8, odpadlo 3, koncem l. 1904. 142.

Deleži: začetkom l. 1904. 137, v upravnem l. prirastlo 8, izplačano 3, Koncem l. 1904. 142; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 148.145-62.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	16	—	Deleži	6	—	Posojila	32.509	—	Deleži	284	—
Hran. vl. s kap. obr.	37.407	26	Vzdig. hranil. vloge	12.083	72	Tekoči račun s zvezo	41.510	79	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi .	76.771	75
Vrnjena posojila . .	8.381	—	Dana posojila . . .	9.070	—	Inventar premični .	129	54	Predplač. obr. posojil	118	05
Tekoči račun s zvezo	23.362	87	Tekoči račun s zvezo	45.350	40	Zaostale obr. posoj.	167	63	Rezervni zaklad . .	1.014	31
Inventar premični .	24	—	Obr. hran. vlog izpl.	116	10	Delež pri „Zadružni zvezi“	200	—	Čisti dobiček . . .	45	84
Obresti tek. računa	1.137	53	Obr. pos. povrnjene	40	26	Delež pri Ljud. pos.	4	—			
Plačane obr. od pos.	1.860	83	Upr. in urad. stroški	370	84	Prehodni	3.391	10			
Upr. in urad. prisp.	20	45	Ren. dav. in nep. pris.	31	18	Gotov. 31. dec. 1904	321	88			
Pristopnine	8	—	Prehodni	4.491	11						
Prehodni	1.581	11	Gotov. 31. dec. 1904.	321	88						
Razni	29	35									
Gotovina začet. leta	405	35									
	74.233	75		74.233	75		78.233	94		78.233	94

Hranilnica in posojilnica v Šmartnem pri Litiji,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za četrto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 165, v upravnem letu prirastlo 29, odpadlo 0, stanje koncem leta 194.

Deleži: začetkom l. 1904 165, v upravnem letu prirastlo 29, odpadlo 0, koncem l. 1904 194, odpovedano: 4.

Denarni promet: K 181.452 52.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	58	—	Vzdig. hran. vloge	32.895	05	Posojila	86.046	—	Deleži	388	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	50 135	06	Dana posojila	30 242	—	Tekoči račun z zvezo	23.674	—	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	112.206	05
Vrnjena posojila	11.095	—	Tek. račun s zvezo	20.704	85	Inventar premični	198	46	Predpl. obr. posojil	160	31
Tek. račun s zvezo	25.010	79	Obrest. hran. vlog izplačane	179	09	Zaostale obr. posojil	437	26	Rez. zaklad z obr. . .	1.150	60
Obr. tek. računa	1.204	85	Obr. hran. vlog kapitalizovane	4.128	56	Delež pri Zadr. zvezi	200	—	Čisti dobiček	178	76
Plač. obr. od posojil	4 015	39	Obresti posojil povrnjene	23	52	Got. koncem l. 1904	3.528	—			
Upravni in uradni prispevki	99	99	Upr. in urad. stroški	738	11						
Pristopnine	29	—	Rentni davek in neposr. pristojbine	51	08						
Gotov. začetkom leta	842	18	Gotov. 31. dec. 1904	3 528	—						
	92.490	26		92.490	26		114.083	72		114.083	72

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jurju ob juž. žel.,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo za četrto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 164, v upravnem letu prirastlo 22, odpadlo 3, koncem leta 183.

Deleži: začetkom l. 1904 164, v upravnem letu prirastlo 22, izplačano 3, koncem l. 183, odpovedano 6.

Denarni promet: K 249.082 33.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	42	—	Deleži	15	—	Posojila	99.336	58	Deleži	848	—
Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	93.104	27	Vzpig. hran. vloge	62 517	82	Tekoči račun z zvezo	86.900	40	Hran. vloge s kapit. obrestmi	195.625	40
Vrnjena posojila	7.414	20	Dana posojila	11.640	—	Inventar nepremični	428	40	Predplač. obr. posojil	288	17
Tekoči račun z zvezo	14 628	06	Tekoči račun z zvezo	41.239	89	Zaost. obr. posojil	7 372	23	Rezervni zaklad . . .	1.186	63
Obresti tek. računa	3.132	39	Inventar premični	157	82	Vrednost tiskovin . .	670	36	Čisti dobiček	527	30
Plač. obr. od posojil	5.288	99	Obr. hran. vlog izpl.	319	40	Vrednost kolekov . . .	200	—			
Upr. in urad. prisp.	209	12	Obr. hr. vl. kapitaliz.	7.221	55	Delež pri Zadr. zv.	1.000	—			
Pristopnine	20	—	Upr. in urad. stroški	526	67	Delež pri Zadr. tisk.	1.000	—			
Najemnina	90	—	Rent. dav. in nepos. pristojbina	216	11	Obresti od tega . . .	179	80			
Gotov. začet. l. 1904	1.310	96	Got. konec l. 1904	1 358	73	Got. koncem l. 1904	1.385	73			
	125.239	99		125 239	99		198.475	50		198.475	50

Hranilnica in posojilnica v Vipavi,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1101, v upravnem letu prirastlo 70, odpadlo 29, koncem leta 1142.

Deleži: začetkom l. 1904 1101, v upravnem letu prirastlo 70, odpadlo 29, koncem l. 1142, odpovedano: 58.

Denarni promet: K 972.632 12.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	140	—	Deleži	58	—	Posojila	767.049	31	Deleži	2.284	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	200.369	58	Vzdig. hr. vloge	140 884	49	Inventar premični . .	1.152	49	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	582.587	76
Vrnjena posojila	116.741	74	Dana posojila	210 283	54	Inventar nepremični	32 721	70	Tekoči račun z zvezo	226.701	76
Tekoči račun z zvezo	125.263	27	Tekoči račun z zvezo	83.737	70	Zaostale obr. posojil	9.117	62	Predplač. obr. posojil	5.583	92
Inventar premični	204	90	Inventar premični	68	24	Naložen denar	23.943	95	Rezervni zaklad . . .	23 943	95
Inventar nepremični	2 570	52	Obr. hran. vlog izplač. kapit.	3.931	27	Delež pri „Zadr. zv.“	1.000	—	Čisti dobiček	4.512	62
Plač. obr. od posojil	39.432	63	Obr. hr. vlog izplač.	1.184	63	„ „ Zadr. tisk.	1.000	—			
Upravni in uradni prispevki	1.043	35	Obresti tek. računa	23.597	97	„ „ Ljud. pos.	500	—			
Pristopnine	42	—	Obr. pos. povrnjene	9.517	92	Vrednost tiskovin . .	4	—			
Stanarina	1.067	—	Upr. in urad. stroški	311	16	Gotov. 31. dec. 1904	20	—			
Prehodni	343	85	Rent. d. in nep. prist.	2.391	47		7 104	94			
Obresti nal. denarja	1.031	04	Uprava in dav. hiše	363	71						
Gotov. začet. l. 1904	2.649	69	Prehodni	690	90						
	490.899	57	Delež pri „Union“	343	85						
			Čisti dobiček z obr.	1.000	—						
			Got. koncem l. 1904	5.429	78						
				7.104	94						
				490 899	57						
							843.614	01		843.614	01

Mlekarska zadruga v Selcih,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 81, v upravnem letu pristopilo 25, izstopilo 6, koncem leta 100, z vplačanimi deleži

K 720—; odpovedano 5.

Denarni promet: K 30.018.29.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blag. preost. l. 1903	276	29	Izplačani deleži . .	42	—
Vplačani deleži . .	162	—	Vrnjena izposojila . .	500	—
Pristopnine	25	—	Izdatki za blago . .	11.241	36
Prejemki za blago . .	13.329	68	Voznina	511	92
Upravni prispevki . .	142	30	Neposredna pristojb.	—	30
Vzdignjeni nal. denar	1.100	—	Upravni stroški . .	1.418	30
Vzd. obr. nal. denarja	9	14	Naložen denar . .	1.200	—
			Delež „Zvezi“ . . .	60	—
			Gotov. konec l. 1904	70	53
	15.044	41		15.044	41

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vrednost blaga . .	232	—	Deleži	720	—
Terjat. na blagu pri			Izposojila	3.000	—
nezadružnikih . .	670	40	Dolg na blagu zadr.	143	50
Vred. premič. inven.	2.779	48	Deželni inventar . .	231	57
Delež pri Zadr. zvezi	200	—	Rezervni zaklad . .	15	50
Delež pri Gosp. zvezi	60	—	Čisti dobiček . . .	1	84
Naložen denar . .	100	—			
Got. koncem l. 1904	70	53			
	4.112	41		4.112	41

Kmetijsko društvo v Gorjah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo za sedmo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1904. 180, v upravnem letu pristopilo 16, izstopilo 5, koncem leta 1904 191.

Deleži: stanje začetkom l. 1904 194, v upravnem l. prirastlo 16, izplačano 9, koncem l. 1904 201, odpovedano: 7.

Denarni promet: K 171.105.18.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blag. preost. l. 1903	1.375	05	Izplačani deleži . .	410	—
Vplačani deleži . .	171	02	Vrnjena izposojila . .	1.500	—
Pristopnine	32	—	Izdatki za blago . .	77.155	23
Izposojila	4.600	—	Voznina	2.786	80
Prejemki za blago . .	79.454	93	Užitnina	243	65
Za odprodani inven.	91	02	Inventar premični . .	140	45
Varščina vznika . .	20	—	Pridobinski davek . .	54	79
			Neposredna pristojb.	—	60
			Upravni stroški . .	2.093	85
			Obresti del. in izpos.	955	79
			Delež pri Gosp. zv.	20	—
			Gotov. konec l. 1904	382	86
	85.744	02		85.744	02

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vrednost blaga . .	18.642	07	Deleži	5.203	42
Terjat. na blagu pri			Neizplačane obresti		
zadružnikih . .	9.479	66	deležev	551	99
Vred. premič. invent.	768	79	Izposojila	12.000	—
Delež pri Zadr. zvezi	200	—	Dolg na blagu nezad.	9.561	91
Delež pri Gosp. zv.	20	—	Varščina vznika . .	20	—
Delež pri posojilnici			Rezerv. zaklad z obr.	1.938	44
v Gorjah	4	—	Čisti dobiček . . .	221	62
Got. koncem l. 1904	382	86			
	29.497	38		29.497	38

Kmetijsko društvo v Podkorenu,

registr. zadruga z omej. zavezo, za sedmo upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 165, v upravnem letu pristopilo 9, izstopilo 3, koncem l. 1904 171 z vplačanimi deleži

K 5.599.30; odpovedano 1.

Denarni promet: K 104.545.36.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blag. preost. l. 1903	1.315	02	Izplačani deleži . .	210	—
Vplačani deleži . .	256	—	Vrnjena izposojila . .	1.080	—
Pristopnine	18	—	Izdatki za blago . .	45.751	66
Izposojila	1.230	—	Voznina	2.362	86
Prejemki za blago . .	50.204	69	Užitnina	135	03
Najemščina	16	—	Inventar premični . .	21	91
Povrnjeni davek . .	7	50	Davki	162	14
			Neposredna pristojb.	1	10
			Upravni stroški . .	1.257	72
			Obr. del. in izpos.	515	73
			Gotov. 31. dec 1904	1.549	06
	53.047	21		53.047	21

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vrednost blaga . .	4.543	32	Deleži	5.599	30
Terjat. na blagu pri			Neizpl. obr. deležev	830	18
zadružnikih . .	14.306	13	Izposojila	9.570	50
Vred. neprem. inven.	2.241	60	Dolg na blagu nez.	2.446	32
premič.	655	72	Dolg na obr. od izp.	442	94
Delež pri „Zadružni			Kbveja prodajalke	100	—
zvezi“	200	—	Rezervni zaklad . .	3.541	43
Got. koncem l. 1904	1.549	06	Čisti dobiček . . .	965	16
	23.495	83		23.495	83

Vabilo

na

V. REDNI OBČNI ZBOR

„Kmetijskega društva v Vipavi“,

reg. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bode vršil v nedeljo dne 30. aprila t. l. (belo nedeljo) ob 3. uri popoldne v prostorih „Hranilnice in posojilnice v Vipavi“ hiš. št. 87.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Dopolnilna volitev petih izstopivših članov načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev razsodišča.
7. Prememba pravil.
8. Slučajnosti.

Ako bi bil sklicani občni zbor ob določeni uri nesklepčen, vršil se bode ob 4. uri popoldne v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor brezpogojno v smislu § 36. zadr. pravil.

Ob enem se razglša, da so računski zaključki za l. 1904 v smislu § 13. zadr. pravil začeni z dnem 15. aprila t. l. do obč. zbora v pisarni hranilnice in posojilnice v Vipavi p. n. zadruženikom na vpogled razpoloženi.

Vipava, dne 5. aprila 1905.

B. M. Perhavec, l. r.

A. Uršič, l. r.
načelnik.

VABILO

na

VIII. redni občni zbor

„Konsumnega društva v Devica Marija v Polji“,
reg. zadruga z neomejeno zavezo

ki se bode vršil v nedeljo, dne 7. maja 1905 ob 3. uri popoldne v zadruginih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Prememba pravil.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice za Višnjo goro in okolico,
reg. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo dne 7. maja 1905 ob 3. uri popoldne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Račun za preteklo leto.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Volitev.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri zbor ne bil sklepen, vrši se ob 1/24. uri na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število udeležencev.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

Poljedelstvo.

Slovenci, sejte lan!

Dal Bog, da bi mična, modra cvetka zopet zavrela po naši domovini in prinesla mir in srečo nekdanjih dni v slovensko hišo. Kako lepo, kako vse drugače je bilo časih ob zimskih večerih na kmetih! Po priprosti večerji so se spravile dekle in deklice h kolovratom in mej veselim smehom in šalami, mej lepim spevom predic: „Le predi dekle, predi, prav lepo nit naredi!“ se je zvijalo vlakno v dolge nitke, predivo, katero je okrog posta gospodinja sama stkala v grobejše pa tudi fino platno, je obelila na zeleni trati in napolnila ž njimi predale lepo poslikane omare. O kje ste tisti časi! Cesarice, kraljice in princezinje so prele, nosile obleko, ki so jo same napravile, in za oddih so ljudje — preli. Kadar je peljal mladenič svojo ljubo na novi dom, so bile na bališu tudi statve in kolovrat.

Kako vse drugače je danes! Le še malokje najdete statve in kolovrat. Naše dekle ne znajo več presti in bogatejši ženski svet, ki mu tudi pravijo „boljši svet“, misli raje na norčave nove mode, kviri

svoje telo z raznimi prevezami in mesto da bi prele, čitajo rajše za zagrinjalom pri oknu pohotne in krvave romane, da si napolnijo votle možgane. Predilna izbira je bila časih kraj duševnega življenja, pa tudi šola нравne vzgoje. Takrat še ni bila navada pošiljati h krstu pred poroko, kot dandanes mnogokrat! Padla deklica se je komaj upala prikazati v vasi, danes obhaja veselice, obdana od prijateljev in sorodnikov. Kolovrat in statve so se zgubile, ž njima pa poleg нравnosti tudi stalnost našega delavstva. Lan je dajal možem in ženam za čez zimo dovolj zaslužka, ta posel z lanom je branil letati ljudem v mesto po zaslužku, ljudje so bili svoji gospodarji v svoji hiši, zadovoljno gospodarjenje in prijazno družinsko življenje je sladilo in venčalo bivanje v tem solznem dolu življenja, dočim zdaj delavci, žene in dekleta letajo od delavnice do delavnice, neprestano v nevarnosti pred vsemi grozotami proletarstva. Sobotni večer ni več dan veselja in nedelja ni več nedelja. Ko so v soboto poplačani stroški celega tedna, jadra groš, ki je še preostal, v gostilno in za drugimi nasladami in tako se plazi nesrečno, zgubljeno življenje naprej, naprej do mestne ubožnice ali pa do jermena na drevesni veji.

Če tudi je bil tkalčev kruh bolj uboren, vendar je bil tkalec srečen v posesti svoje нравne sreče, ki jo tvorniški delavec pogreša, kajti ta vidi svojce le po noči, tkalec pa živi in dela vedno med svojci.

Tudi za kmeta samega je bilo lanarstvo važen kamen v gospodarskem temelju. Naše dežele so pridelovale mnogo lanu.

Zdaj pa kmetje tarnamo in se pritožujemo. Po vsej pravici in vendar mnogokrat tudi ne po pravici. Le pomislimo, koliko reči se uvaža k nam, ki bi jih lahko mi kmetje sami proizvajali! L. 1889. smo dobili v Avstrijo od zunaj 207.722 m q prediva, sami smo ga izvozili le 38.393 m q, istega leta smo kupili od drugodi lanenega olja 79.086 m q, sami smo ga izvozili le 201 m q. Največ semena dobimo iz Rusije pod imenom slovitega rigajskega lanu. In vendar bi si lahko toliko naših gospodarjev zagotovilo z lanarstvom lepe dohodke! Po poročilu kmetijskega ministerstva iz leta 1889. so pridelali onega leta na Kranjskem 6.890 q lanenega semena, na Štajarskem 44.850 q, na Koroškem 4.730 q, zato pa na Češkem 83.600 q in na Moravskem 29.290 q.

Seveda tudi v lanarstvu ne gre več tako, kot je bilo časih. Tudi lanarstvo je napredovalo z orjaškim korakom in Belgijci so v tej stroki pravi mojstri za celi svet. Kako pametno bi bilo, ko bi tudi mi Slovenci po vzgledu male Saksonske pričeli razumevati, kako dobičkonosno je lanarstvo, da bi žitorejo po možnosti omejili, tu in tam tudi popolnoma opustili in odprli gostoljubna vrata stari ljubljenci slovanski, modrooki laneni devici.

Kvišku tedaj, možje, posvetujte se v vaših društvih o lanarstvu, posebno v krajih, kjer še sejete redkoma lan, porazgovarajte se o novem načinu pridelovanja lanu, o Courtray-jevem (izgovori Kurtréjevem) načinu, kajti po starem načinu pridelovati lan se ne izplača več.

Pridelujte lan, kjer to dopušča zemlja in podnebje, vlažnost in kraj. *) Ne dajte se osramotiti belgijskemu kmetu! Pridelujte lan, kajti ta ne raste samo zunaj na polji, ampak tudi na srcu človeškemu! Komaj pride človek na svet, že ga odeva snežnobela platnena srajčika in v njegovi zibelki je dovolj platenine. In ko nam zaklenka mrtvaški zvonček, nas zopet oblečejo v platneno mrtvaško srajco in odenejo na odrus platneno prtenino!

Lan, preslica, statve in platno, ki vas tolikrat opevajo pesni in basni in pravljice, vrnite se vendar zopet nazaj v našo slovensko hišo, prinesite ji staro srečo, mir in veselje, pa tudi — cekinov!

Slovenčev.

*) Hvaležni bi bili, ko bi nam prijatelji v onih krajih, kjer se še prideluje lan, sporočili približno: koliko gospodarjev ga še seje in koliko ga primeroma pridelata, ker bi radi tudi osebno kaj storili v prid lanarstvu.

Živinoreja.

Krmljenje konj spomladi.

Znano je, kako dobro vpliva nekoliko korenja v jeseni na konje in njihovo zdravje; podoben učinek ima spomladi mlad osat, ki se izpodreže s koreninami vred iz zemlje in opere v vodi. Oboje, osat in korenje čisti kri pri živalih. Zelo previdni pa moramo biti, kadar prehajamo od suhe k zeleni krmi; mala nepazljivost lahko nakoplje hudo koliko (kranje) pri konjih. Sploh si zapomnimo, da za delavno živino se priporoča zelena krma zavoljo obilne vode, ki jo ima v sebi, šele na drugem mestu, a za molzne krave in mlado živino je v prvi vrsti na mestu. Dalje tudi ne smemo zabiti, da so redilne snovi v zelenih krmilih neenakomerno porazdeljene, živali pa, od katerih hočemo dan na dan pridnega dela, moramo krmiti enakomerno. Zato smemo izključno zeleno krmiti samo živali, ki so pri miru ali ki le malo delajo, pri delavnih konjih pa sme biti zelena krma le nekaka prikuha ali pa priboljšek, ne pa glavna piča.

Sadjereja.

Obrezovanje sadnega drevja.

Priznati moramo, da se v zadnjih desetletjih precej razvija sadjereja pri nas. Mnogo mladega drevja se je nasadilo po naši domovini, katero obeta kmetom vsaj v tej stroki boljšo prihodnost. Vendar je na tem polju gospodarstva še mnogo ledin, katere čakajo, da se pametno obdelajo in oskrbujejo. Mnogo namreč je še napak, ki jih ima še morda večina naših kmetov v sadjereji, med kateterimi omenimo danes le jedno, namreč obrezovanje sadnega drevja.

To važno opravilo je mnogim kmetom še neznano, deloma štejejo v največjo kvar, ako se drevje obrezuje in otrebi. Takim naj veljajo te vrstice, v katerih menim pojasniti, kaj je obrezovanje za sadno drevo in kako se mora ono vršiti?

Začnimo z mladim drevjem. Marsikako drevce požene toliko mladik in na to vejic, da jih je vse gosto. Ali zraven pa je slabe rasti, da kar medli. Kaj je temu krivo? Gotovo premalo moči, katero dobive iz zemlje, katero mora na toliko vej razdeliti. Ako režeš, dragi kmet, hleb kruha, pa imaš veliko otrok, dobil bode vsak le majhen košček, drugače pa je, če jih imaš manj, pa tiste lahko bolje nasitiš. Enako je z drevesom, katero ima preveč mladik in vej. Ako mu hočeš pomagati k boljši rasti, odreži in iztrebi slabejše veje, da potem ostale boljše rastejo. Tukaj velja pravilo: rajše manj pa, tisto boljše!

Velikokrat slišimo tožiti, da sadno drevje sicer obilno obrodi, pa je sadje jako drobno in kislo, pa ne dozori popolnoma. Ako si ogledamo takšno drevo, vidimo največkrat, da so temu krive pregoste

veje, katere delajo senco posebno znotranjim vejam in sadju, da se ne more razvijati, rasti in zoreti. In ko pride čas, da se sadje spravlja z drevja, ne pomaga, da bi se ono otreslo, ker je večinoma še zeleno, tudi se ne more radi gostih vej na drevo, da bi se obiralo. Kaj stori tedaj kmet? Navadno vzame debelo prekljo, s katero otepava ubogo drevce tako, da je naposled na tleh več listja in vejevja, nego sadja. In tako dela z drevesom on, kateremu se je v spomladi hudo zdelo, ako bi kdo hotel drevesu nekaj nepotrebnih vej odrezati; pač slab razsodek!

Kadar posebno v jeseni prihruje huda burja, katera hoče vse odnesti — katero drevo ona najbolj trga in lomi? Gotovo ono, katero ima najbolj goste veje, v katere se zavije veter, kakor v plašč in jih trga. Zatem pa navadno zapade sneg, kateri zopet gostovejnasto drevje tako naloži, da je gotovo več ali manj polomi.

Vse drugače pa se lažje vseh teh sovražnikov brani drevo, katero je lepo obrezano in otrebljeno. Ono požene nato lepše vrhe in veje, pa rodi sicer manj na številu, ali toliko lepšega sadja. Tudi vihar in sneg ga manj rujeta, ker med redkimi vejami imata manj moči.

Toda kedaj in kako naj se obrezuje sadno drevje? To velja opraviti sedaj v zgodnji spomladi, ko je narhujši mraz že odnehal, pa dokler še drevje ni muževno. Sedaj naj se loti kmet svoje drevesnice, kakor tudi odraslega in celó starega drevja. Seveda kar na mah ne more začeti sam, temuč treba mu je prej se učiti in vaditi tega dela. Do cela nevajen gotovo veliko več pokvari, nego popravi.

K temu mu je treba primerne orodja. Majhna, pa ostra žagica, včasih tudi mala sekirica, močan zakrivljen nož in pa primerna lestvica, to je njegovo orodje.

V drevesnici ali sploh pri mladem drevju mu je treba skrbeti, da se drevce postavi ravno po koncu in se h kolu priveže. Sedaj se ono obreže in sicer najprej mladike pri zemlji in bližnje iz korenin izvirajoče, nato pa se še porežejo vejice do primerne višine drevesa. Ako ima vrh predolgo mladiko, prireže se tudi ta, drevce potem raste v primerno krono. Ako najdemo na mladem drevescu že sadnih (debelih) popkov, treba jih odščipniti, da drevce v rasti ne zadržujejo. Takšno je navadno obrezovanje v drevesnici.

Sedaj se treba lotiti večjega drevja. Svetujem narprej, ako je drevje bolj nizko, da se ogleda drevo kar z tal in veje, katere visé prenizko, da so človeku že na poti, kar pri deblu odrežejo. Nato je treba zlesti na drevo, kjer je premnogokrat obilno dela. Vse divje mladike, dalje hirajoče, oblomljene in konečno vse pregoste veje morajo se odstraniti. Kdor temu delu ni vajen svetujem mu, naj ravna previdno in kadar

dvomi, bi li prav storil ali ne, naj raje gre z drevesa in si od spodaj ogleda drevo. Od tal se namreč vse drugače vidi, nego če je človek na drevesu.

To delo kakor rečeno, ni lahko, posebno še tam, kjer drevje še ni bilo nikoli strebljeno. Ondi ako je sila gosto, naj se obreže v prvo le za polovico in to najpotrebnejšega vejevja, da se drevo preveč ne rani. V pravi red spravi se drevo šele čez nekaj let, s vsakoletnim obrezovanjem.

Tudi stara pa močna drevesa se naj otrebijo. Tem je posebno treba porezati kake divje mladike od spodaj okoli, dalje odsekati suhe vrhove in veje, pa vsaj toliko izredčiti goste veje, da je mogoče, ako je drevo pozneje kaj obrodilo, ga pošteno otresti.

Še nekaj! Ako je drevo, kar se pogosto zgodi, od mladosti že nagnjeno na stran, čemur je kriv veter in sneg, naj se takšno drevo opre kolikor moči le od spodnje strani, da si ravnotežje lažje ohrani. Seveda mu je treba oskrbeti tudi za primerno podporo, kol ali kaj enacega.

Da je obrezovanje sadnega drevja velike važnosti za sadjerejo, spoznamo lahko iz tega, ker ravno ob tej priliki se lahko tudi vse drevje natančno pregleda in pomanjkljivosti popravijo. Najde se sedaj mnoga rana na drevesu, katero treba izsnažiti in namazati, najde se marsikak sled črva in zalege gosenic, kar je treba vse umnemu sadjerejcu zatirati.

Pohorski.

Čebelarstvo.

Čebele ob požaru.

Kdor si je je že skusil, verjel bode, da so čebele ob požaru kaj neprijeten pomagač. Ne le, da se več ali manj osmodijo in pokončajo, temuč z srditim pikanjem še ljudem delo otežujejo. Treba je toraj imeti pozornost nanje. Ako je le mogoče, naj se panji rahlo prenesejo na kak hladan in temen kraj, toda to se mora zgoditi kaj rahlo in varno. Ondi se jim mora prej zamašeno žrelo odpreti, da se v panju ne zaduše. Sedaj se sicer vsujejo iz panja, ali v temi ne leté daleč. Kadar je nesreča minula, nesejo se ob mraku na prejšnje mesto nazaj.

Ako pa ni mogoče panjev odnesti, naj se pokrijejo z kakšno odejo in pridno polivajo. Tema in mokra odeja ohranita čebele pri miru, da ostanejo v panjih in tako se morda rešijo.

Splošno.

Belokranjska železnica — in pomankanje krme.

Izvanredna suša v lauskem poletju uničila je po raznih pokrajinah krmo, vsled česar so morali živinorejci svoje hleve izprazniti ali pa si po visokih cenah od drugod krmo preskrbeti, pri čem jim je šla

vlada v toliko na roko, da je prevzela plačilo tovornih stroškov.

Na Kranjskem trpel je črnomeljski okraj največ in je imel najhujše pomanjkanje krme.

Živinorejci bi sicer radi nakupili seno, a dovažati bi se moralo od drugod. Ker si pa najbližje železniške postaje oddaljene mnogo ur, bili bi dovozni stroški od bližnje postaje ogromni; radi tega poskočila je cena sena na 12 in morda celo več kron — in to je preveč.

Ako bi že imeli železnico, bi jim dovažala seno, recimo po K 7.— 100 kil — in tako ceno bi marsikateri živinorejec rad plačal, ki je moral letos živino prodati.

In če bi nas zopet kedaj zadela taka suša, — se pač spet ne bode lahko pomagalo Belokrajni, — ker železnice ni.

Letošnje pomanjkanje krme je pač vidljiv migljaj za naše poslance — in posebno še za poslance Belekrajne — in druge činitelje — belokranjska železnica se mora vendar enkrat zgraditi.

Naprava dobre domače kave.

Od vseh strani se nam ponujajo razne kave iz domačih žit pod tujimi in domačimi imeni za ceno, ki se zdi na prvi pogled nizka, n. pr. 90 vin. za 1 kg. Toda če pomislimo, da je taka kava le nekoliko prenačen ječmen ali druga hčerka Cererina, je 90 K dovolj visoka cena, po kateri plačujemo kmetje ječmen, dočim ga sami prodajamo po 14 do 15 kron.

Saj si pa vsaka slovenska gospodinja sama lahko napravi najboljšo Kathreinerjovo ali če ima rajše Vydrovo žitno kavo, ki bo imela jako dober okus in bo zdrava in po ceni.

Prvikrat se zdi cela operacija nekoliko dolgotrajna, a ko uvidiš, koliko lahko s tem prihraniš, ti ne bo mrzelo malega truda.

Vzemi veliko skledo lepo osnaženega ječmena in ga dobro poškopri z vodo ter postavi na miren kraj, kjer ne bo nikomur na potu, (po zimi ne sme zmrzovati) da začne kaliti. Vsaki dan enkrat ali dvakrat premešaj, če treba znova pokropi. Tako ravnaj 7 do 8 dni, da postanejo kali daljše kot zrnje samo. Zdaj posuši nakaljeno zrnje v peči (pri štedilnih ognjiščih v roru), da lepo zarmeni. Na to premenčaj posušeno zrnje med rokama, da odpadejo suhe kali in presej skozi sito zrnje, da odstraniš kali in drugi drobiž ter dobiš samo zrnje. Ko je to storjeno, polijemo zrnje z vodo, na 1 kg suhega zrnja približno 1 l vode in pustimo večkrat premešavši stati 24 ur, da se zrnje lepo napne in je čisto podobno onemu iz tovarne. Napeto zrnje sedaj žgemo v ponvi in sicer najprej na pol, ga pustimo, da se shladi in zdaj ga

še popolnoma žgemo. Če hočemo kavo popolnoma ponarediti po slavnih kavinih surogatih, ki jih kupujemo, preskrbimo zrnju lahko z majhno umetnijo tudi lesk. Vzemi malo sladkorja in ga žgi nekoliko časa, da se stopi, primešaj ga žganemu zrnju in dobro premešaj, ali pa že med žganjem ječmena potresi zrnje s sladkorno moko, da dobiš popolno tovarniško blago à 90 vin. kg.

Ker sama že dalje časa tako prakticiram, bi me veselilo, ko bi imele iz te male skušnje tudi druge slovenske gospodinjke kaj dobička. Krone za kavine surogate potem lahko nesejo v hranilnico.

Nežika Zajc.

Zamenjanje starih bankovcev.

Stari papirnati denar po 5 in 50 goldinarjev zamenjava se še do 31. avgusta 1907, po 10 goldinarjev do 31. avgusta 1909 in po 100 goldinarjev do 31. oktobra 1910. Ako ima še kdo tak denar, lahko ga pošlje filijalki c. kr. avstro-ogrske banke v Ljubljano ali pa neposredno c. kr. avstro-ogrski banki na Dunaj s pismeno in po 1 K kolekovano vlogo, kojoj priloži zavitek (kuvert) s svojim natančnim naslovom in frankiran s 35 v. Vloga se lahko glasi približno takole: Slavna filijalka c. in kr. avstro-ogrske banke v Ljubljani. Podpisani prosim, da mi slavna filijalka izvoli menjati bankovcev po gld. avstrijske veljave in mi poslati zamenjene bankovce v priloženem frankovanem zavitku priporočeno po pošti.

Živinska sol.

Finančno ministerstvo je znižalo cene živinske soli stisnjenim liznim kamnom. Pri 100 kg se je znižala cena od 8 kron na 7 kron, torej za 1 krono.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 9.: (N. P. v R. Koroško.) Bere se sedaj pogosto, da je volčji bob jako dobro gnojilo. Prašam, ali se seje jeseni med rž, pšenico, ali še le vigred med jari oves, koliko na ha, ali se požanje z žitom vred ali se pusti ostati in se potem s stročjem vred podorje i. t. d. Kje se kupi seme, kaj stane i. t. d.

Prosim v Vašem cenjenem listu, kojega naročnik sem od začetka, odgovora.

Odgovor 9.: Volčji bob ali lupina ima do 2 m globoke korenine z mnogimi gomoljčki, (2 cm veliki, neenakomerno razdeljeni), ki posredujejo vsrkavanje dušika naravnost iz zraka. Za pridelovanje rabimo: 1. dišečo rumeno lupino (*lupinus luteus*) z rumenim, lepo vonjavim cvetjem. Podolgasto-okroglo zrnje je črno in belo pikčasto in žilasto. Rabi se posebno kot piča za živino, na Nemškem sejejo ta rumeni volčji bob na bolj peščeni zemlji tudi za zeleno gnojenje, pa tudi za kavin surogat. 2. Višnjevi volčji bob

(lupinus augusti folius) z okroglim zrnjem pepelnato sive barve z belkastimi pegami. Ni tako dober za zeleno krmo in gnojenje, da pa največ zrnja. 3. beli v. bob (lupinus albus) s plošnjatim belim zrnjem. Na južnem francoskem rabijo najbolj to vrsto za zeleno gnojenje. 4. rdeči v. bob (lupinus hirsutus) je samo lepotna rastlina za vrtove.

Volčji bob ne mara za apneno, laporjevo, glinasto zemljo, posebno še če ima talno vodo. Najbolje uspeva na peščeni ilovici in ilovnati peščeni zemlji. Ker ima silno razvite korenine in lahko iz zraka vsrkava prosti dušik, zato se tudi na sicer slabi peščeni in kameniti zemlji še dobro počuti. Ako volčji bob na kaki njivi še ni rasel, tedaj mu prvo leto primankuje potrebnih gljivic v zemlji, ki posredujejo dobavo dušika, a pozneje se same naselijo in je zato tudi vseh drugo, tretje leto drugačen od prvega. Lupino pridelujemo brez hlevskega gnoja, pač pa ji moramo postreči s kalijem, ki ga veliko potrebuje. Fosforne kisline jim ni treba kupovati, si jo zna sama preskrbeti iz zemlje. Na ha damo 4—500 kg kajnita.

Volčji bob lahko sejete po vsakem sadežu, ki pušča za seboj zemljo brez plevela, posebno brez pirnice, najraje pa ga sejete po rži ali okopavinah. Za volčjim bobom je najbolje sejati žita. Ako spravimo volčji bob v pravem času s polja, tedaj sledi ozimno, drugače jaro žito.

Polje se pripravi s tem, da se najprej globoko preorje v jeseni, spomladi na to pa prevleče in z brano zrnje spravi v zemljo. Najbolje je volčji bob sejati spomladi sušca ali malega travna, ker potem s pomočjo zimske vlage lahko skali in se lahko o pravem času spravi s polja, da se poseje rž za njim. Za krmo lahko sejete bob še v juniju, za zeleno gnojenje pa na strnišča.

Seje se: za seno in zeleno krmo 200—260 kg rume-nega, 210—270 kg višnjevega in 225—300 kg belega volčjega boba na 1 ha. Seme se spravi samo 1—3 cm globoko v zemljo.

Nekateri svetujejo volčji bob sejati ob enem z ržo, bob potem pokositi in njivo prepustiti rži. Drugi zopet priporočajo posebno za slabšo peščeno zemljo sejati volčji bob skupaj z graščico, ajdo i. t. d.

Za zeleno krmo in seno kosimo volčji bob meseca julija, ko je nastavljen že nekaj stročja na nekaterih mestih, pa še cvete. Pridela se sena, kakor je zemlja in vreme:

zlate lupine 20—30 pa tudi 80 kvintalov, bele in višnjeve 30—40—100 mq na hektaru.

Za zeleno gnojenje podorjemo volčji bob za jare sadeže konci oktobra, ko je stročje že po večini zastavljeno, le izjemoma v naslednji vigredi, za rž pa ga podorjemo preje, sredi do konca avgusta. V obče Vam svetujemo da napravite, ako se z lupino še niste bavili, poskus v manjši meri; dobro bi tudi bilo nekoliko preštudirati zanimivo knjižico „Lupinen und Seradellabau“, von Kette und König, ki jo dobite pri Paulu Parey, Berlin S. W. Hedemannstrasse 10. Stane 3 K.

Zajamčeno pristno vino ima v zalogi Kmetijsko društvo v Vipavi veliko množino, katero prodaje za mašna vina belo od 40—50 kron 100 l postavljeno na postajo Postojna. Rudeče pa od 35—40 kron. Zadrugam in večjim odjemalcem oddaja vino po izjemnih znižanih cenah. V zalogi je tudi tropinsko žganje.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadrugi vna. kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina. Kdor hoče kupiti izborno istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Take table preskrbi zadrugam „Zadruga zveza“.

Sočete dolgo živeti

in se veseliti dobrega zdravja? Da dosežete to, skrbite zato, da ohranite zdrav želodec in redno prebavljanje.

Vsakomur, kdor je želodec s težkimi, prevročimi ali premrzlimi jedili pokvaril ali prehladil, gotovo pomaga

GERMANOV ŽIVLJENJSKI CVET (ESENCA),

katerega z največjim uspehom rabi pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, napihnenju, gorečici (zgagi), slabosti, glavobolu, omotici, krču, zaprtem telesu, zlati žili. Po preobilih po jedilih, posebno pri mastnih in težko prebavljivih jedilih, ta cvet odstrani tiskanje in bolečine in zbija tek, s čemur v visoki meri pomaga k ohranjenju telesa. Ker odstranjuje vse sprijene soke iz telesa, očiščuje kri, in ima tudi pred vsemi podobnimi pripomočki to prednost, da je čisto neškodljiv, če se tudi rabi dolga leta, ker je napravljen iz najfinejših; skrbno izbranih zelišč, ter ima prijeten, grenko-aromatičen okus, da ga morejo rabiti tudi občutljive osebe, otroci in žene. Germanov življenjski cvet kot pravo ljudsko in domače sredstvo, naj ne manjka v nobeni hiši, ker dostikrat obvaruje pred hudo boleznijo, ko ni zdravniške pomoči blizu. Pri nakupu naj se vedno zahteva Germanov življenjski cvet iz lekarne „črni orle“ v Belovaru, ker so še sredstva z enakim imenom, a ne tako dobra. Za znamenje pristnosti mora svaka steklenica, ki je v zelenem zavitku nositi polno ime tvrdke: **Lekarna „pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru** (Hrvaško), kamor je tudi pošiljati vsa poštana naročila. Cena steklenice K 140. po pošti vsaj dve steklenici. Za zavoj 40 vin. več, kot pošto povzete, ali se pošlje znesek prej. Naslovi morajo biti pisani razločno in natanko. Pojasnila, prospekti, navod o porabi zastoj.

Germanov življenjski cvet moram trpečemu človeštvu najtopleje priporočiti, ker sem se osebno, kakor pri mnogih občanji katerim sem ga priporočal, mogel prepričati, o izvrstnih uspehih. Edmund Medeotti, župnik v Trojstvu, Hrvaško. Naznanjam Vam, da sem od raznih stranij poskusil že mnogo sredstev, ali nobeno ni imelo zaželeni uspeh, kakor Germanov življenjski cvet. Andrej Žižek, Sv. Ana na Krembergu.

Pošljite mi zopet osem steklenic Germanovega življenjskega cveta, ki ga bom vsem bolehaajočim na želodcu najtopleje priporočala. Jaz že okrevam. Apolonija Haberl v Semrijah, Stajersko.

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Jajca za valjenje od plemenitih kur, kakor 1. Plymut-Roks, 2. Hudan z velikim čopom, 3. bele Italijanke, 4. Zlatoprižni Viandot, 5. Črni veliki Langshan, 6. Hamburški zlatoprižni Fazan, 7. Srebrnoprižni Fazan, ducend 5 K; Italijanska velika gos 1 jajce 1 K. Velike francoske kunce (zajce) po starosti od 3 do 6 K, oddaja Ivan Kranjc v št. Ilju p. Velenje, Štajersko 6—3

Ogrska rožnata paprika Szegedinska I-a, sladka, jamčeno prava, priznana najboljša vrsta. Lastni pridelek à kg 5 Kron. Pošilja se proti povzetju od 1 kg naprej poštnine prosto. Nadalje posebnosti: špeh, ogrske salami itd po najnižji ceni. Razpošiljevalna trgovina raznovrstnih deželnih pridelkov HAUPT A. RUDOLF, Budimpešta (Ogrsko) VII. Övoda-cesta 22. 24—3

Patentovano in samotvorno
orodje za škropljenje „Syphonia“
za vinograde, za hmeljske nasade, za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju, v odstranjevanje bolezni na listju, za pokončevanje grenkuljice in divje gorčice i. t. d.
Samotvorna, nosljiva
brizgalnica tudi z kotlom iz bakra
za 10 ali 15 litrov tekočine z ali brez priprave za mešanje s petrolejem in samotvorne
vozne brizgalnice
s 60 in 100 litrov vsebine izdeluje in prodaja kot specialiteta 240 6—1
PH. MAYFARTH & Co.
tovarna poljedelskih strojev, posebna tovarna za vinske stiskalnice in strojev za vporabljanje sadja.
Dunaj II., Taborstrasse št. 71.
Obširni ilustrovani ceniki brezplačno. Zastopniki prodajalci se radi sprejmo.

„Alexandra“
danski posnemalnik za mleko.
Prednosti:
Najostreje posnemanje — lahek tok —
hitro in pripravno snaženje — nevarnost izključena — jednoletno jamstvo.
Izdeluje na uro:
55 do 500 litrov z ročnim delom, 400 do 2500 litrov z gonilno silo.
Zaloga vzorcev 241 12—1
akcijska družba „Titan“
Dunaj, I., Kaiser Ferdinandsplatz 5.
Zastopniki se povsod iščejo.

Patentovane sprave za žveplanje trt
jednostavno i duplo delajoč
SKROPILNICE PROTI PERONOSPORI
TER VSE POTREBNE
VSAKOVRSNE POLJEDELSKE I VIENOGRADARSKE STROJE.
prodaja v najboljši izvršitvi,
JG. HELLER NA DUNOJU
II. Praterstrasse 49
Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

Proti škodljivcem sadja in vrtnih nasadov.

Brizgalnica za sadje in vrte „mali čudež“ za nositi, peljati, tudi na roko in za vleči
Brizgalnica za peronosporo „Austria“
Žvepljalnik „Vindobona“
Brizgalnica za žvepleni ogljik „Kober“
Samotvorni prašilniki „Ideal“.

Priprave so z patentom zavarovane in na razstavah in skladih odlikovane s prvimi odlikami.
Prodaja z popolnim jamstvom!

Franco Nechvile
tovarna za vinogradniške priprave, stroje za vinske kleti in za kovinsko blago. 239 6—1
Dunaj V/I Margaretenstrasse 98-IV.

Vse zadruge in trgovce
242 4—1 opozarja se na
zalogo usnja
Valentina Rihar-ja
v Polhovem Gradcu
usnje se izdeluje v lastni že nad 200 let stari tovarni.

Hočete imeti čedno vežo in hodnike v hiši? Oskrbite si
cementne plošče
katere dobite po **nizkih cenah**, kakoršnih niste vajeni, v raznih barvah in vzorcih po 3 do 6 K loco Ljubljana za 1 m².
Cementne plošče so izvrsten tlak za cerkve, zakristije, za kuhinje; močnejše tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkvâ.
Dalje priporočamo podjetnikom in slavnim cestnim odborom
cementne cevi (15—40 cm notr. svetlobe) in drugo cementno blago.
J. BLIŠ & Comp.
cementarna na PEŠATI, pošta Dol (Lusttal).
Vzorci v naravi na zahtevo! 238, 6—2

Amerikanski motor na bencin

najsposobnejši motor za kmetijo in rokodelce, ker je jednostaven in zanesljiv ter malo stane, kar se pri nobenem drugem motorju ne doseže.

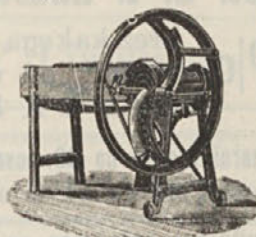
Več motorjev od nas že tekó pri poljedelcih, koji so

nam za iste prav hvaležni, ker z njim mlati, rezanco reže, drva žaga in sploh opravi vsako delo za majhen denar.

Najboljše poljedelske stroje, kakor:

mlatilnice, slamoreznice, gepeljne, čistilnice, mline in preše za sadje in grozdje itd.

Železo, traverze, železniške šine, cement, štorje za strop in vso potrebščino za stavbe, okov in orodje ter pozlačene nagrobne križe se dobé najceneje pri

224 x—17

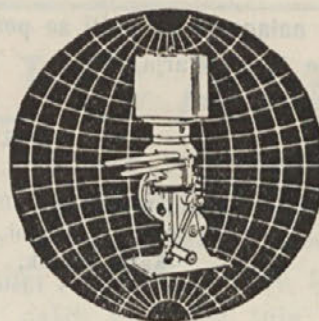
Karol Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelj. strojev
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

C. kr. priv.
pred ognjem in tatovi varne
blagajne
prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic
M. Adlersflügel
založnik Raiffeisnovih posojilnic
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.
233 24-7

Globe mlekarske naprave
kakor tudi vse stroje in orodje za transport mleka, za delanje masla, sira itd. izborna napravljeno prodaja
Globe ~ separator ~ družba
Dunaj XVI/2
Neumayergasse Nr. 17.
Zahtevajte ilustrovane cenike.
Zastopniki se iščejo.
231 x—9

Izvirni

Alfa-Laval

so v trpežnosti, množini in natančnosti posnemanja

posnemalniki

nedosegljivi.

227 24—7

Čez **pol milijona** komadov je postavljenih in z čez 600 prvimi odlikovanji.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

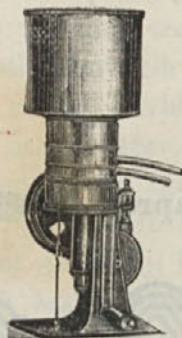
Delniška družba

ALFA SEPARATOR

Praga Dunaj Gradec

Specijalna tovarna za mlekarske stroje in oprave najboljše vrste.

Zastopniki se povsod iščejo.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. novembra 1904:
čez 10 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. nov. 1904:
čez 42 milijonov kron

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kaknega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. novembra 1904: K 10,586.128·71. — Denarni promet do 30. novembra 1904: 42,500.883·08.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

234, x-6

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.
Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Janez Smrekar,
katehet v Ljubljani.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomazeve žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga Barthel-ovega klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.